

Maakuntajohtajan ja vastualuejohtajien katsaukset

LLHall 17.06.2024 § 80

Hallitus kuulee maakuntajohtajan ja vastualuejohtajien katsaukset ajankohtaisista asioista ja liiton keskeisestä toiminnasta edellisen hallituksen kokouksen jälkeen.

Maakuntajohtaja Mika Riipi:

- Pohjoisen ohjelman valmisten tilannekatsaus
- Kv-työn tilannekatsaus
- virkajärjestelyihin liittyvien tehtäviensierrojen valmistelu

Aluesuunnittelu / suunnittelujohtaja Paula Qvick:

Vihreä siirtymä etenee Lapissa. Kuntakaavojen lisäksi mm. tuulivoimakaava- ja YVA -lausunnot sekä 1. pumppuvoimala -YVA -ohjelma on annettu kesälomien alkuun mennessä 86 kpl lausuntoja, joka on 60 % enemmän kuin vuonna 2023.

Maakuntakaavoitus

Pohjois -Lapin maakuntakaava

- Maakuntavaltuusto hyväksyi Pohjois-Lapin maakuntakaavan 20.5. valitusaika heinäkuun alkuun, hallitus 26.8 kuuluttaa voimaan. Saamenkieliset käännökset tehty ja viety nettiin.
- Norjan kielinen aineisto käännettävänä
- SYKELLE lähetetään lähete, kaavakartta, merkintöjen selitys ja määräykset, kaavaselostuksen tiivistelmä, Norjasta saadut lausunnot ja niiden vastineet (8.6.2020 ja 1.2.2021)

Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaava

- Naturan päivitysarviointi valmistunee loka-marraskuussa 2024. Valmisteluaineiston nähtävilläpito 2025.

Rajapalojen kaivoshankkeen vaihemaakuntakaava

- Vaihemaakuntakaavan 1. viranomaisneuvottelu pidetty 3.6.2024

Aurinko – ja tuulivoimaselvitys 23-24

Karttakyselyyn tuli runsaasti vastauksia, yli 1200 kpl, ja ne olivat kriittisiä kyselyn tuulivoima -alueille

Liikennejärjestelmä

Pohjoisen liikennestrategiasta on tulossa maakuntajohtajien ja maakuntahallitusten pj:n kokous

Lapin liikennestrategian 1. luonnos on ollut ohjausryhmällä kommentoilla 3.-10-6.

Trafikverketin Platform Norht -tapaaminen Luulajassa 15.5.

New North -ohjausryhmän opintomatka Bodeniin ja Luulajaan 21 -22.5. ja tutustuminen mm. H2GreenSteel -terästehtaan rakentamiseen, Luulalajan sataman ja teollisuuspuiston kehittämiseen sekä Malmiradan tilanteeseen. Laadimme yhteisen julkilausuman kolmen maan liikenneministereille kansallisen ja maakunnallisen tason yhteistyön tarpeesta liikennejärjestelmän suunnittelussa.

Merialuesuunnitelman päivittäminen 24-27

5-6.6 Helsingin työpajassa suunniteltiin ja allokoitiin päivityksen keskeiset tehtävät.

Merialuesuunnitelmalla on keskeinen merkitys talousvyöhykkeen merituulivoimalle.

Kehittäminen ja rahoitus / kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl:

Interreg Aurora- ohjelman hallintokomitean kokous Bodössä 12.-13.6.2024. Kokouksessa päätetään viimeisimmän rahoitushaun hankkeista. Kehittämisjohtaja toimii vuoden 2024 hallintokomitean puheenjohtajana.

25.-27.6. pidetään juuri käynnistyneen Interreg Europe- rahoitteen PICOBELLO-hankkeen ensimmäinen projektitapaaminen Espanjassa Galician alueella. Tapaamiseen osallistuu Lapin liitosta projektipäällikkö Marika Ikäläinen ja kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl sekä Muonion kunnasta sidosryhmän edustajana Kaisa Kylä-Kaila.

Itä- ja Pohjois-Suomen koheesiopolitiikkavalmisteluun skenaariotyöpaja pidetään Kokkolassa 8.8. Valmisteluun osallittuvat maakuntajohtajat sekä kehittämisjohtajat IP alueen maakunnista.

Vaikuttaminen / yhteysjohtaja Heli Knutars:

MountResilience-hanke

- 14.5.2024 Enotekiön paliskuntien edustajia osallistettiin suunnittelemaan hankkeen toimintaa Hetassa. Tapahtuma oli onnistunut. Samanlaista tapahtumaa suunnitellaan järjestettäväksi Utsjoelle.
- 14.5.2024 ja 15.5.2024 Järjestettiin Hetassa ja Kilpisjärvellä yleisötilaisuudet, joissa kerrottiin MountResilience-hankkeesta ja teemaan liittyvästä tutkimustiedosta. Samanlaista tapahtumaa suunnitellaan järjestettäväksi Utsjoelle.
- 15.5.2024-16.5.2024 Lapin demon partnereilla oli partneritapaaminen Kilpisjärvellä, jossa suunniteltiin tulevia toimenpiteitä.
- 28.5-29.5. hankkeen toimenpiteitä esiteltiin NBS4Locals-hankkeen järjestämässä tapahtumassa Inarissa. Tämän lisäksi hanketta esiteltiin toukokuussa Lapin liiton järjestämässä kaavoittajien tapaamisessa. Tämän lisäksi hanke on verkostoitunut muiden Lapin sopeutumistutkimushankkeiden kanssa.
- Toukokuussa palautettiin Lapin osion "Sustainability and exploitation"-suunnitelma kv-partnerille (Metalle).
- Hanke on toukokuussa kirjoittanut Saamelaiskäräjille ennakkosuostumushakemuksen hankkeelle. 20.5.2024 hanke oli Saamelaiskäräjien Elinkeino- ja Oikeuslautakunnassa kuultavana ja 3.6.2024 Saamelaiskäräjien hallitus käsitteli MountResilience-hankkeen ennakkosuostumushakemuksen. Ennakkosuostumus saatiin hankkeelle.
- 3.6-4.6 Osallistuttiin Poroparlamenttiin, jossa esiteltiin hanketta ja testattiin osallistavia menetelmiä kerätä ilmastonmuutoksen vaikutuksia kartalle. Alueellinen viestintä ja tulosten levittämisstrategia on lähes valmis ja se palautetaan kesäkuun lopussa hankkeen kansainväliselle partnerille.
- 17.6.2024 kansainvälinen partneri järjestää "Validation workshopin", jossa kerrotaan Wienin teknisen yliopiston keräämää tutkimusaineistoa ilmastonmuutokseen sopeutumisen tilasta Lapissa. Tutkimustulosten esittelyn jälkeen on työpaja, jossa keskustellaan tuloksista.

Lappi-brändi -hanke

- Hankepääätös saatiin ma 3.6. Viivästystä aiheuttivat mm. House of Laplandin asiat, jonka vuoksi resursseja täytyi järjestellä uudelleen, ja hankehakemusta täytyi muokata kevään 2024 aikana.

- Kun hanke päätös varmistui, pääsee myös yliopisto aloittamaan oman projektisuunnittelijarekrytointinsa elokuussa ja osaaja aloittaa työt 1.9.2024.
- Lapin liiton osalta hankkeessa aloitti toukokuun puolessa välissä osallisuuden tuottajana Sanni Björklund 50 % työosuudella. Työ jatkuu vuoden loppuun.
- Marjaana Lahdenranta vastaa hankkeessa Luovan alan ja kulttuurin kasvuohjelman sisäisestä koordinoinnista 50 % työosuudella vuoden 2025 loppuun asti.
- Yhteisen brändityön starttaava Lapin brändipöytä pidetään Levillä 13.6. Mukaan on ilmoittautunut noin 100 osallistujaa ympäri Lappia. Mukana on kuntien edustajia ja työntekijöitä noin 60%, minkä lisäksi on osanottajia muista organisaatioista. Myös asukkaita ja kulttuuripuolen edustajia on saatu hyvin mukaan.
- Mielikuvatutkimus Lapista ulkoisten kohderyhmien näkökulmasta on starttaamassa juhannusviikolla. Palveluntarjoajaksi valittiin kilpailutuksella Taloustutkimus OY. Mielikuvatutkimus toteutetaan neljällä kv-markkinalla: Romania, Espanja, Intia ja USA (suurten järvien ympäristön osavallat), sekä muualla Suomessa kuin Lapissa. Tutkimuksella saadaan näkökulmaa nykyisten brändiviestien toimivuudesta sekä Lapin houkuttevuudesta erityisesti työ- ja asuinpaikkana. Mielikuvatutkimuksen tulokset julkaistaan Kunta- ja aluekehityspäivillä Kemissä 24.-25.9.
- Luovan alan ja kulttuurin kasvuohjelman teko käynnistyy Kemissä pidettävässä Kulttuurifoorumissa 26.9.2024.

Kunta-asiat

- Maakuntajohtajan kuntakierros päättynyt 28.5. Ranuan vierailuun.
- Kuntajohtajien kesäkokous Sodankylässä 14.6.
- Kunta- ja aluekehityspäivät 24.-25.9. Kemissä. Tapahtuman valmistelut käynnissä ja ilmoittautuminen avoinna kesän ajan. Tapahtuman teema liittyy kaksoiskehittämiseen, kestävään kasvuun ja paikalliseen hyväksyttävyyteen otsikolla "Millainen on kestävästi kasvava ja kriisinkestävä Lappi?"
- Lapin kansanedustajien seutukuntamatka suuntautuu tänä vuonna Kemi-Tornion seutukuntaan 5.-6.8. Matkan valmistelut aloitettu ja ohjelma valmistuu ennen kesälomia.
- Valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen alueellisen projektiryhmän kokous ollut 6.6. Alueellisen suunnitelman taustatietojen kerääminen ja nykytilan kartoittaminen toteutetaan kesän aikana, syksyllä alueellista suunnitelmaa valmistellaan mm. työpajatyypisesti.

Viestintä / viestintäpäällikkö Jenni Lintula:

Ehdotuksia Lapin aluekehittäjäksi otetaan vastaan kyselyllä kesän aikana. Lomake löytyy Lapin liiton verkkosivuilta ajankohtaisista ja se nostetaan etusivun "nostoksi" säännöllisesti. Aluekehittäjäpalkintokyselystä tiedotetaan mediaa ja muita sidosryhmiä sekä jaetaan tietoa sosiaalisen median kanavissa. Arvomme kaikkien kyselyyn osallistuneiden ja sähköpostiosoitteensa jättäneiden kesken "Elämä on liian lyhyt etelässä eletäväksi" -t-paitoja. Lapin liiton hallitus valitsee aluekehittäjäpalkinnon saajan lappilaisten esittämistä ehdokkaista 26. elokuuta kokouksessaan. Lapin aluekehittäjäpalkinto jaetaan 24.-25. syyskuuta Lapin kunta ja aluekehityspäivillä Kemissä.

Lapin EU-tietopiste sai vauhdikkaan alun EU-vaalikeväänä. Kuntakierroksen lisäksi kevään aikana ehdimme järjestää muun muassa webinaarin, tapahtumia, sosiaalisen median kampanjoita ja juhlia yhdessä EU:n vihreää viikkoa. Syksyllä teemana kouluyhteistyö. Vinkkejä ja toiveita ensi vuoden teemoiksi otetaan ilolla vastaan!

Viime vuoden kunta- ja aluekehityspäivien teemasta inspiroituneina Lapin liiton henkilökunta on vertaiskouluttanut ja antanut toisilleen tekoälyn käyttöön liittyviä

vinkkejä noin kerran kuussa järjestettävissä ”Promtivarteissa”. Linjoilla on niin tekoälynoviiseja kuin kokeneita koodaajia yhdessä uutta oppimassa.

Eesitys

Hallituksen puheenjohtaja:

Hallitus merkitsee maakuntajohtajan ja vastuualuejohtajien katsaukset tiedoksi.

Päätös

Hallitus merkitsi katsaukset tiedoksi.